

# Co je to výsledek? Capability Approach a ESI fondy

---

Petr Bouchal

Evaluace ve světle nových příležitostí, 9. 6. 2015

---

Co je to výsledek?

---

Wellbeing

---

Utilitáři a ti druzí

---

Capability approach

---

Cože? Příklad

---

Jak to použít

# Co je to výsledek?

*“The intended **result** is the specific dimension of **well-being and progress for people that motivates policy action**”*

Evropská komise, *Guidance document on monitoring and evaluation*, 2014

# Odbočka: wellbeing



English Español Français Русский Deutsch Portu

Index

Responses

Countries ▾



# Odbočka: wellbeing



LEGATUM  
INSTITUTE

| REPORT | 2014

## WELLBEING AND POLICY

By Gus O'Donnell (Chair) and  
Angus Deaton  
Martine Durand  
David Halpern  
Richard Layard

*Commissioned by  
the Legatum Institute*

# Krok do dějin: utilitariáni a ti druzí

“Greatest happiness of  
the greatest number”



# Utilitáriánská etika a hodnocení veřejných politik

## V hlavě ekonoma

Co je štěstí?

Co lidé dělají?

Co jsme vyrobili?

Jaké máme příjmy?

Co mají lidé k dispozici?

Jak to sečíst?

## V hlavě evaluátora

Zvýšila tato intervence jev X?

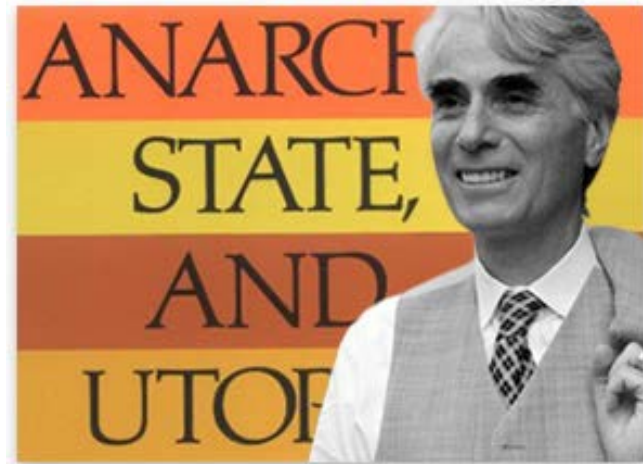
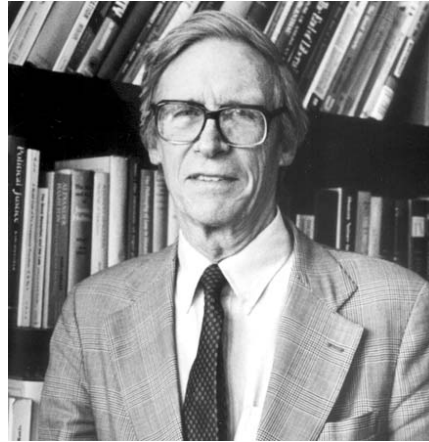
Jak to ovlivnilo průměrného podpořeného člověka?

Vyplatilo se to?

Šlo by to i levněji?

# Pokusy překonat utilitarianismus

- Základní statky
- Práva
- Rovnost příležitostí
- Měření štěstí
- Širší pojem ekonomického blahobytu





# Amartya Sen a jeho nespokojenost



Zdroj: ABP News Bureau [abplive.in/india/2015/02/20/article507656.ece/  
Amartya-an-asset-must-get-second-term-in-Nalanda-Congress](https://abplive.in/india/2015/02/20/article507656.ece/Amartya-an-asset-must-get-second-term-in-Nalanda-Congress)

# Senova nespokojenost

## Návrhy

Základní statky

Práva

Rovnost příležitostí

Měření štěstí

Širší pojem materiálního blahobytu

## Amartya Sen

### Rovnost čeho?

Lidé se liší v tom, jak dokážou ze statků vytvořit to, čeho si v životě cení

Subjektivní štěstí je problematické

Nemateriální hodnoty

Podstatná je volba

# Capability approach: stavební kameny

Capability

Functioning

Agency

Conversion

# Stavební kameny

Jakákoli činnost či způsob života kterého má jednatlivec důvod si cenit.

Od základních – být zdravý a nemít hlad, mít práci – po komplexní aspirace: změnit svět, zachránit ESI fondy.



Functioning

# Stavební kameny



Capability

Množina či kombinace *functionings*, která dohromady dává skutečnou příležitost dosáhnout toho, čeho si vážíme.

# Stavební kameny

Schopnost převést zdroje  
na *functionings*.

Conversion

# Stavební kameny



Agency

Schopnost rozhodovat –  
volit v rámci množin  
capability – a rozšiřovat  
vlastní možnosti.

# Capability approach: stavební kameny

Capability

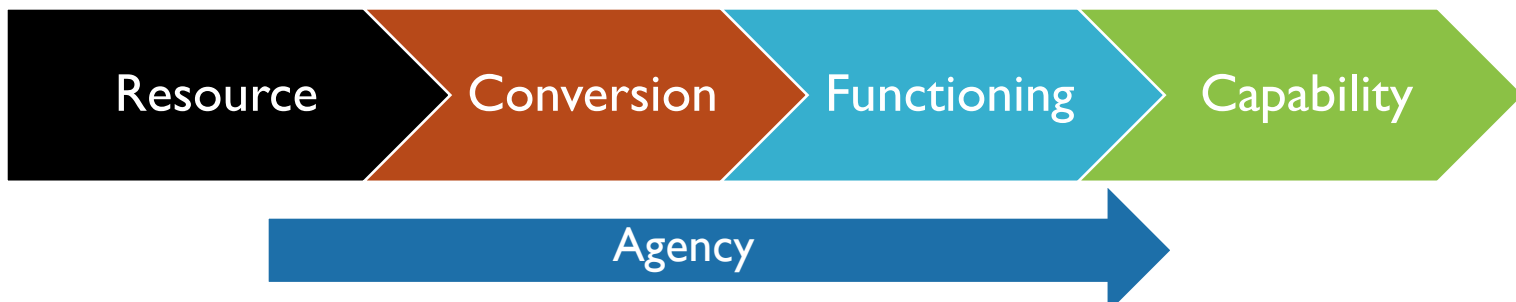
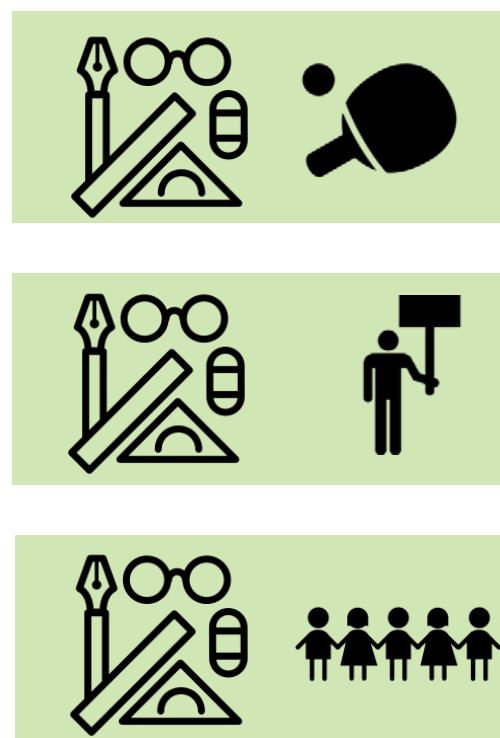
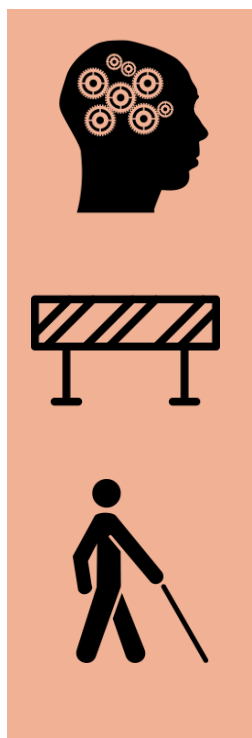
Functioning

Agency

Conversion



# Stavební kameny: příklad



# Úspěšné intervence tedy:

umožňují jednotlivcům  
rozšiřovat pole jejich  
možností

soustředí se na jednotlivce a  
jejich podmínky

# Jak to použít?

## Abstraktní rámec

- Na jakých functionings záleží?
- Jak měřit capability?

## Není to metoda hodnocení

- Které intervence takto hodnotit?
- Jaké metody použít?
- Jaká data?

# Jak to použít?

---

## *Capabilities*

Hodnotit příspěvek veřejných politik k *capabilities*.

---

## *Functionings*

Hodnotit příspěvek veřejných politik k *functionings*.

---

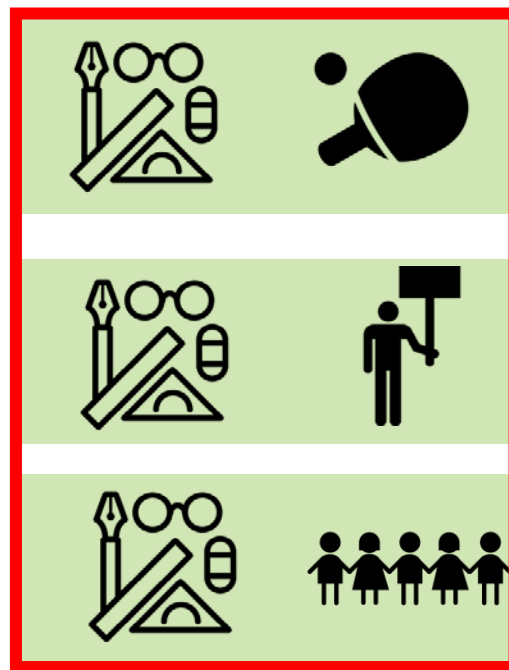
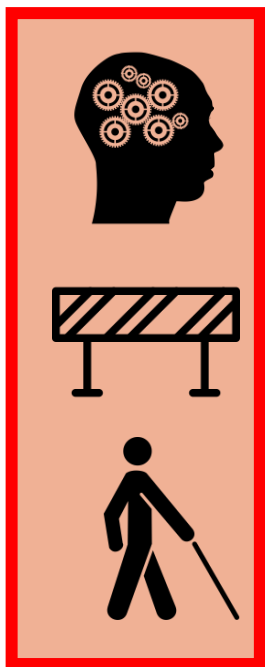
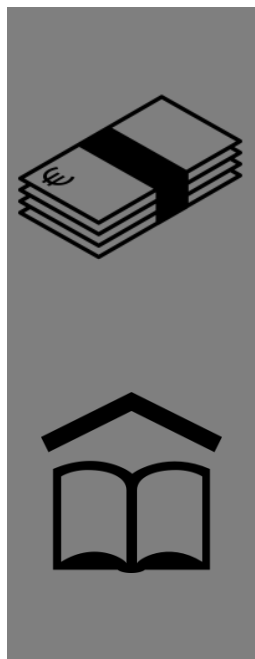
Hodnotit design politik podle jejich schopnosti rozšiřovat *functionings* reálných jednotlivců v různých situacích.

---

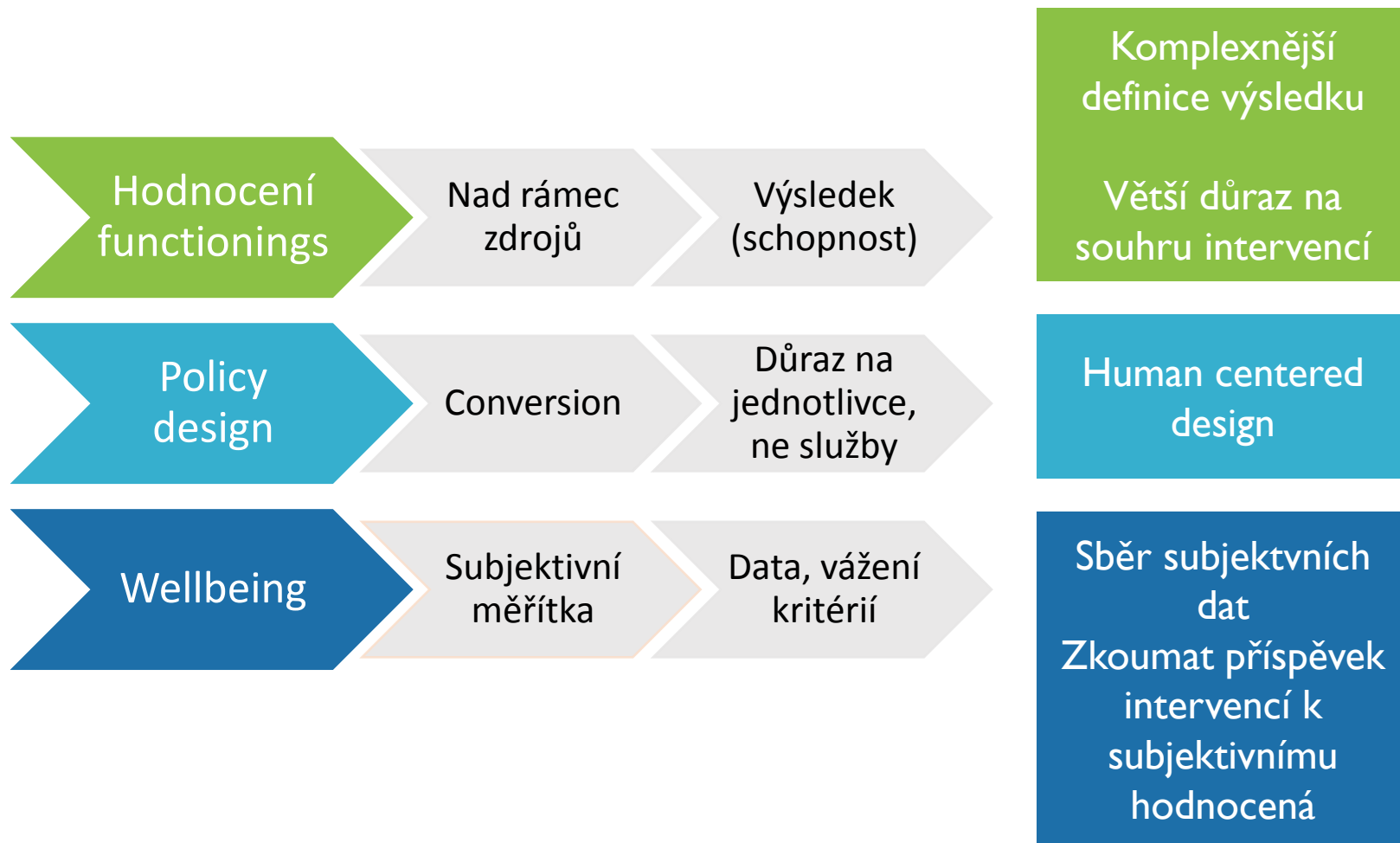
Hodnotit *functionings* a navázat výsledek na jiný, lépe definovatelný koncept: subjektivní wellbeing

---

# Jak to použít: příklad



# Jak na to



# Co si z toho vzít

- Příležitost propojit aspiraci ESI fondů (výsledek) a realitu jejich implementace a hodnocení
- Nástroj, jak posunout uvažování od zdrojů (vstupů/výstupů) k výsledkům
- Model pro uvažování o hodnocení i designu
- Využití musí být šité na míru konkrétní intervenci
- Před aplikací bude nutné zaplnit mezery v konceptech, operacionalizaci a datech

# Hlavní zdroje

Sen, Amartya (1999) *Development as Freedom*.

Sen, Amartya (2009) *The Idea of Justice*.

Sen, Amartya (1993) “Capability and well-being” in Martha Nussbaum (ed.) *Quality of Life*.

Alkire, Sabina (2009), “The Capability Approach to quality of life”, background to Stiglitz-Sen-Fitoussi report.

Wauters, Benedict (2015) “Where did the wellbeing go in ESIF” COPRBM working paper.

Anand, Paul, Santos, Christina, and Smith, Ron (2008) “The measurement of capabilities” in Anand, Santos, Smith (eds.) *Poverty, Capabilities and Measurement*

Anand, Paul, Hunter, Graham, and Smith, Ron (2005) “Capabilities and wellbeing: evidence on the Sen-Nussbaum approach to welfare” *Social Indicators Research* 74: 9-55.

K tématu: Mullainathan, Sendhil, and Shafir, Eldar (2013) *Scarcity. Why having too little means so much*.





# Děkuji za pozornost

**Petr Bouchal**  
**Evaluační jednotka NOK**  
**petr.bouchal@mmr.cz**  
**@petrbouchal**